

Yhteenvedo vuoden 2021 jätehuollon kehittämispalavereissa esille nousseista asioista

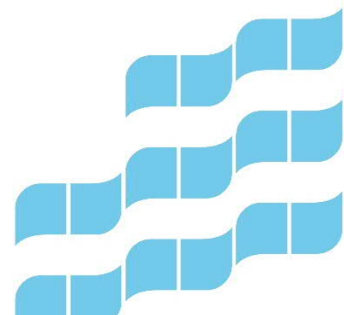
Jätehuollon järjestämistä koskeva palaute kunnille on ollut vähäistä. Kuntalaiset tuntevat olevan pääosin tyytyväisiä jätehuollon palveluihin, eikä merkittäviä kehitystarpeita ole ilmennyt.

Jätelain ja jätehuoltomääräysten tuoma muutos sai kunnista pääasiassa positiivista palautetta. Muutosten toteuttaminen vaatii kuitenkin paljon työtä sekä taloyhtiöissä että kuntakiinteistöillä. Kunnat toivoivat aktiivista tiedottamista, jotta sekä taloyhtiöt että kuntakiinteistöt pystyvät reagoimaan tuleviin muutoksiin ajoissa. Erityisesti Tampereen kaupunkiseudun keskustaajaman jokaista asuinkiinteistöä koskeva biojätteen erilliskeräysvelvoite nousi esiin tiedotusta, neuvontaa ja hyvää projektinhallintaa vaativana muutoksena, jonka toteutus edellyttää laajaa yhteistyötä. Kunnat toivoivat myös kuntalaisten lajittelumotivaatiota lisäävää viestintää. Kunnissa toivottiin, että viestinnässä otettaisiin käyttöön eri viestintäkanavat mahdollisimman kattavasti. Paikallislehtien ja kuntien omien somekanavien hyödyntäminen olisi myös monen kunnan edustajan mielestä toivottavaa.

Jätehuoltomääräysten muutoksen myötä mm. muovipakkausten keräys laajenee entistä useammalle kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistölle. Tätä on toivottu kunnissa paljon. Muovipakkausten erilliskeräykseen liittyy kuitenkin vielä epävarmuuksia yritysmuovipakkauksiksi luokiteltavien muovipakkausten osalta. Epävarmuudet koskevat yritysmuovipakkausten lajitteluvaihtoehtoja. Asiaa selvitetään valtakunnallisesti, minkä vuoksi kuntakiinteistöiltä toivotaan vielä malttia muovipakkausten keräyksen aloittamisessa. Asiasta tiedotetaan kuntia erikseen, kun valtakunnallista ohjeistusta on saatavilla.

Erityisesti Tampereen kaupunkiseudun kunnissa käytiin paljon keskustelua lisääntyvästä jätteiden erilliskeräyksestä kiinteistöillä. Yhteistyö kuntien kaavoituksen ja rakennusvalvontojen kanssa nähtiin tärkeänä, jotta tieto muutoksesta on käytettävissä jo kiinteistöjen suunnitteluvaiheessa. Kunnissa toivottiin esimerkiksi jätehuoltoaiheisen tietopaketin toimittamista kaavoittajille ja suunnittelijoille. Loppuvuodesta 2021 toimitettiin Pirkanmaan Liiton kaavoittajakirjeen kautta kaavoittajille suunnattua viestintää muutoksesta.

Keskustelua herättivät myös uudet jätehuollon järjestämiskäytännöt kuten lähikeräysjärjestelmät, joita pohditaan erityisesti uusille kaavoitettaville pientaloalueille. Osa kunnista kaipasi lähikeräysjärjestelmien suunnittelusta, mitoituksesta ja vastuunjaosta lisätietoa kaavoitusta varten. Pirkanmaan Jätehuolto Oy on laatinut ohjeistuksen lähikeräysjärjestelmän suunnittelusta. Ohjeistus on toimitettu lähikeräystä suunnitteleville kunnille vuoden 2021 aikana.

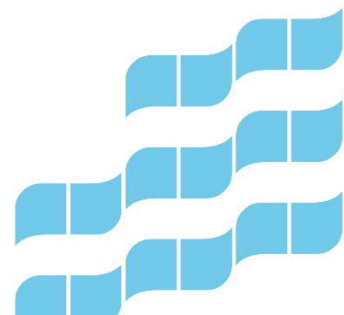
Keskustelun aiheeksi nousivat usein myös aluejätepisteverkoston liittyvät toiveet. Erityisesti aluejätepisteiden väärinkäytökset ja roskaantuminen puhuttivat monessa tapaamisessa. Astioita ei ole kaikissa pisteissä riittävästi ja myös käyttäjien toiminnassa olisi parannettavaa. Ongelmallisimmissa aluejätepisteissä on vuoden 2021 aikana tehty toimenpiteitä aluejätepisteiden roskaantumisen vähentämiseksi. Pisteissä on mm. lisätty astiamäärää ja tyhjennyskertoja sekä ajoitettu tyhjennyksiä myös viikonlopuille. Pohjois-Pirkanmaalla on lisäksi aloitettu uusi viikonlopun tyhjennysreitti. Nämä toimenpiteet ovat monelta osin parantaneet tilannetta ja roskaantumista koskevat palautteet ovat vähentyneet. Pirkanmaan Jätehuolto Oy seuraa tilannetta säännöllisesti.

Kierrätettävien jätteiden osalta keskusteltua käytiin tuottajien järjestämien Rinki-ekopisteiden määrästä ja sijoittelusta sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämän täydentävän keräyksen laajuudesta. Jätelain muutos ja jätteiden erilliskeräyksen laajentuminen vaikuttaa Rinki-ekopisteverkoston. Tällä hetkellä muutoksista ei kuitenkaan ole vielä tarkkaa tietoa. Pirkanmaan Jätehuolto Oy tarkastelee omaa täydentävää keräysverkostoaan, kun tuottajien muutokset ovat tiedossa. Osa kuntien edustajista toivoi, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset otettaisiin mukaan keskusteluihin, kun suunnitellaan aluejätepisteverkoston ja täydentävää keräystä koskevia muutoksia. Tapaamisissa sovittiin, että jäteyhtiö tiedottaa kuntia ekopisteverkoston muutoksista, kun tarkempaa tietoa on saatavilla. Myös Rinki Oy:n toivottiin tiedottavan kuntia muutoksista.

Tampereen kaupunkiseudun kuntien alueilla on havaittu alueellisia haittaeläinongelmia. Tapaamisissa sovittiin yhteistyön tehostamisesta asiassa. Pirkanmaan Jätehuolto aktivoi jätteenkuljettajia ilmoittamaan haittaeläinhavainnoista, ja nämä tiedot välitetään aina myös kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Lisäksi todettiin, että mm. kompostorin oikea käyttö on ehdottoman tärkeää, etteivät haittaeläinongelmat lisäänty puutteellisen kompostoinnin takia. Tapaamisissa sovittiin, että uuden kompostointi-ilmoituksen käyttöönottoon liittyvistä asioista järjestetään jätehuoltoviranomaisen toimesta oma tilaisuus kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa vuoden 2022 alkupuolella. Tilaisuudessa pyritään pohtimaan mm. kompostointi-ilmoitusten synergiaetuja molempien viranomaistahojen välillä.

Jäteasemia koskeva uudistus- ja kehitystyö on käynnissä Pirkanmaan Jätehuollossa, joten tapaamisissa käytiin myös keskustelua jäteasemapalvelujen kehittämisestä. Pälkäneen, Kangasalan ja Lempäälän kuntiin suunnitellaan uusia jäteasemia, joten tapaamisissa sovittiin yhteydenpidosta jäteyhtiön ja kunnan välillä asian edistämiseksi. Esillä oli myös jäteasemien entistä pidemmät aukioloajat.

Erityisesti Tampereen kaupunkiseudun kunnat toivoivat kiinteistöjen jätemäärien raportointitietojen parantamista kuntien ympäristö- ja laatujohtamistyöhön liittyen. Jäteastioiden punnitsemisen puute nähtiin kuntien oman toiminnan kehittämisen kannalta kriittisenä tiedonpuutteena. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä toivottiin tavoiteohjelmaa ja -aikataulua asiaan.

Retkeilyalueiden käymäläjätteen jätahuollon järjestämisestä keskusteltiin erityisesti kaupunkiseudun kuntien tapaamisissa, missä retkeilyalueiden käyttäjämäärät ovat lisääntyneet merkittävästi korona-aikana. Käymäläjätteen määrät ovat olleet niin suuria, ettei jätteen kompostointi kiinteistöllä ole ollut mahdollista. Kuivakäymäläjätteelle ei kuitenkaan ole ollut kunnallista vastaanottoa. Tilanteen ratkaisemiseksi on perustettu työryhmä, joka on vuoden 2021 lopulla pohtinut erilaisia jätteenkäsittelyvaihtoehtoja tilanteen ratkaisemiseksi. Asian ratkaiseminen on edelleen työn alla.

Lietejätehuollon osalta pääosa kunnista kertoi, että kuljetusjärjestelmän muutosta koskevaa palautetta ei juurikaan enää tule kuntiin. Kuljetusten todettiin toimivan pääasiassa hyvin Parkanoa, Sastamalaa ja Pälkänettä lukuun ottamatta. Näissä kunnissa on edelleen jätelain 36 §:n vastaista tyhjennystoimintaa. Näiden kuntien palaverissa keskusteltiin ajankohtaisista toimenpiteistä jätelain vastaisen toiminnan lopettamiseksi ja sovittiin kuntien edustajien kanssa yhteistyöstä tilanteen ratkaisemiseksi. Kunnan ympäristönsuojelun sekä jätehuoltoviranomaisen yhteistyötä lietekuljetusten seurannassa pidettiin erittäin tärkeänä ja tätä toivottiin monessa kunnassa entisestään vahvistettavan.

